טיפוסים ומדרגות אבולוציה של ארגונים לדירוג אלכ"רים וניתוח הכלים הקיימים בעולם ובישראל

ליאת בן משה וגיא ראביד

כנס האביב ה-12 של המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי

יום חמישי 19 מרץ 2009

הערכת ארגונים חברתיים והנגשת מידע

כלים להערכה עצמית

- 1. McKinsey Organizational Capacity Grid
- 2. Balanced Scorecard
- 3. SEI Standards for Excellence
- 4. REDF Social Return on Investment (SROI)
- 5. Schwab Foundation Selection Process
- 6. Minnesota Council of Non-Profits
- 7. Grant Makers tools for assessing startup organizations - The elements of a healthy Nonprofit
- 8. ("נאות") אקרדיטציה תו איכות ניהול

הנגשת מידע לציבור

- 1. GuideStar
- 2. Giving Wisely

מדדי דירוג והערכה

- 1. Charity Navigator
- 2. BBB Alliance
- 3. American Institute of Philanthropy (AIP)
- 4. New Philanthropy Capital
- 5. Intelligent Giving
- 6. Give Well
- 7. Development Ratings
- 8. Foreign Aid
- 9. Whythawk Ratings
- **10. Charity Rating**
- 11. CI Canada

גורמי מימון ויועציהם

קרנות
 עסקים
 יועצים

הערכת ארגונים חברתיים והנגשת מידע

כלים להערכה עצמית

- 1. McKinsey Organizational Capacity Grid
- 2. Balanced Scorecard
- 3. SEI Standards for Excellence
- 4. REDF Social Return on Investment (SROI)
- **5. Schwab Foundation Selection Process**
- 6. Minnesota Council of Non-Profits
- 7. Grant Makers tools for assessing startup organizations - The elements of a healthy Nonprofit
- 8. ("נאות") אקרדיטציה תו איכות ניהול

הנגשת מידע לציבור

- 1. GuideStar
- 2. Giving Wisely

מדדי דירוג והערכה

- 1. Charity Navigator
- 2. BBB Alliance
- 3. American Institute of Philanthropy (AIP)
- 4. New Philanthropy Capital
- 5. Intelligent Giving
- 6. Give Well
- 7. Development Ratings
- 8. Foreign Aid
- 9. Whythawk Ratings
- **10. Charity Rating**
- 11. CI Canada

גורמי מימון ויועציהם

קרנות
 עסקים
 יועצים

כלים לדירוג והערכת אלכ"רים - מאפיינים

- ארגונים בלתי תלויים
- ארגונים שזו מומחיותם
- אג'נדה רחבה למגזר השלישי או לתורמים; לרוב ללא מטרת רווח
- מתודולוגיה סדורה, שיטתית וסטנדרטית; בדיקה גנרית
 - כתפיסת עולם הנגשת המידע לציבור הרחב
 - איסוף המידע נעשה על ידי הגורם המעריך/מדרג ולא
 בדיווח עצמי

התפתחות כלי דירוג בעולם על ציר הזמן

גורמים להתפתחות כלים לדירוג

- **1. מעורבות הממשלה -** פיקוח יתר/חסר
 - **נ**גיש אמין ונגיש **.2**
 - **.3** תחרות על משאבים וצורך בבידול
- **4. סקנדלים** פגיעה במוניטין של ארגונים חברתיים בקרב הציבור
- **5. הטמעת שפה עסקית** ודרישה ל"שורה תחתונה"
 - **6. טכנולוגיה** האינטרנט

פרמטרים להערכת כלי דירוג והערכה

פרמטרים להערכת כלי דירוג והערכה

בעולם מקובלות תפיסות שונות להערכה של ארגונים חברתיים

תפיסה הממוקדת במסוגלות הארגון להשיג את יעדיו בהתבסס על יכולותיו

יתרונות

- ראייה רחבה של הארגון 🔹
- בחינה של פוטנציאל עתידי 🔹
- תפיסה מקובלת ורווחת בעולם 🔹

- מיקוד ביכולות ולא בעשייה 🔹
- האבחון מורכב, מקצועי ואורך זמן 🔹

בעולם מקובלות תפיסות שונות להערכה של ארגונים חברתיים

מיקוד בבחינת השפעת העמותה, תוצאות, היקף קהל יעד, סיכויי שכפול

יתרונות

- הארגון נבחן במדדים תוצאתיים 🔹
- מהווה תחליף רלוונטי למדידת
 רווחיות במגזר העסקי

- המדידה מורכבת ופתוחה לפרשנות
 (תפוקות, תוצאות, השפעה)
- איסוף המידע מורכב ואורך זמן רב 🔹
- השפעה חברתית יש לבדוק לאורך שנים,
 קשה לבודד את הגורם האחראי
 - התוצאה מעידה על העבר 🔹

בעולם מקובלות תפיסות שונות להערכה של ארגונים חברתיים

בחינה מעמיקה של ענף הפעילות והשוואת השחקנים המובילים בו

יתרונות

- כל ענף נבחן לעומק
- בניית תמונה רחבה ומהימנה של התחום
- בסיס לוגי משותף בין הארגונים
 המוערכים

- דורש משאבים רבים
 - תהליך ארוך •
- שינויים תכופים בענף ייצרו תוצאות שונות 🔹

בעולם מקובלות תפיסות שונות להערכה של ארגונים חברתיים

בדיקת חריגות מפעילות נורמטיבית ועמידה בדרישות החוק

יתרונות

- פשוטה יחסית ליישום 🔹
- נתפסת כאובייקטיבית 🔹
- השיטה מקובלת מאוד בעולם

- אפקטיביות העמותה אינה נבדקת 🔹
- מסיטה את הדיון לשאלות נוהליות טכניות

בעולם מקובלות תפיסות שונות להערכה של ארגונים חברתיים

מתמקדת בבחינת החדשנות של הרעיון או הפעילות, מקדמת יזמות

יתרונות

- מיקוד בערך המוסף לקהל היעד 🔹
 - מעודדת חדשנות ויוזמות 🔹

- השיטה אינה בהכרח רלוונטית לארגונים
 קיימים
 - חדשנות ככלי מאבחן יחיד

בעולם מקובלות תפיסות שונות להערכה של ארגונים חברתיים

ניתוח הארגון באמצעות נתונים כספיים וחישוב אינדיקטורים פיננסיים

יתרונות

- פשוטה יחסית ליישום 🔹
- נתפסת כאובייקטיבית 🔹
- מקובלת ונפוצה בעולם

- אינה מבטאת את מורכבות הארגון החברתי
 - דיווח חשבונאי גמיש וקל יחסית להטיה 🔹
 - קושי בהשוואה בין ארגונים מסקטורים
 שונים

Charity Navigator :כלי לדוגמא

New Philanthropy Capital :כלי לדוגמא

שתי קבוצות מרכזיות של כלי דירוג

ישראל: שחקנים מרכזיים

תודות

תודה על ההקשבה, ותודה גם לשותפים למחקר:

- אסטרטגיות צמיחה TACK
 - צפריר בלוך דוד
 - צוות מידות

טיפוסים ומדרגות אבולוציה של ארגונים לדירוג אלכ"רים וניתוח הכלים הקיימים בעולם ובישראל

ליאת בן משה וגיא ראביד

כנס האביב ה-12 של המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי

יום חמישי 19 מרץ 2009